

Teleskopets grundopsætning.

En stjerneikkert er et utroligt præcisions instrument som kan give mange glæder på klare vinternætter, men det kræver at man har sat den rigtigt op fra starten hvis man vil have det fulde udbytte af sin ækvatoriale opstilling.

Derfor er her en lille guide til den grundlæggende opsætning og justering af opstillingen til din stjerneikkert. Bemærk derfor at guiden ikke er velegnet til astro fotografering, da det kræver en mere præcis opstilling og justering af opstillingen.

Den gælder både for kikkerten af reflektor-typen (spejl) og refraktor-typen (linse), men kun på teleskoper der er monteret på en tysk ækvatorial opstilling, som de fleste teleskoper med ækvatorial opstilling i princippet er.

Først gælder det om at få hele opstillingen til at være i balance. Det gøres lettest indendørs i et lyst rum før man bærer hele opsætningen udenfor i mørket. Ved at løsne og spænde fingerskruerne 1, 2, 3, 4, 5 og 7, juster teleskopet til det nogenlunde ser ud som på tegningen, spænd derefter alle fingerskruerne let. Vi er nu klar til at begynde med opstillingen.

1. Løs fingerskruen (1) og bevæg selve kikkerten let fra side til side. Kikkerten skal nu være i balance ved at den er lige let at bevæge til begge sider og ikke har det med at ville falde til den ene side. Juster ved at løsne (2) og forsigtigt skubbe kikkerten frem eller tilbage i kikkertholderen til kikkerten er i balance. Spænd derefter (2) og sæt kikkerten i lodret stilling ved at kigge på grad-skalaen ved skruen (1) som skal stå på 0 grader, spænd derefter (1).
2. Løs skruen (3) og bevæg kikkerten og øverste del af monteringen fra side til side på den anden led. Øverste del af monteringen samt kikkerten skal nu kunne bevæges lige let til begge sider. Juster ved at løsne kontravægten (4) som nu kan flyttes op og ned til monteringen er i balance, og bevæger sig lige let i begge retninger. Spænd nu skruen (4), sæt kikkerten i lodret stilling igen og spænd skruen (3).
3. Løs skruen (5), og juster (6) til markering lige over (5) står på ca. 56 grader, det er cirka den breddegrad som vi befinder os på her i Midtjylland. Spænd skruen (5).

Nu er du, kikkerten og opstillingen forberedt til at komme udenfor i mørket og næsten klar til brug, der er endnu lidt der skal justeres. Pas på ikke at komme til at skubbe opstillingen ud af nuværende justering på vej ud til dit observations sted.

Hvis opstillingen er tung eller skal transporteres i bil kan kikkerten dog afmonteres ved skruen (2) løsnes og selve kikkerten aftages. Yderligere kan stativet afmonteres ved at tage skruen (7) af og hele opsætningen er betydeligt nemmere at transportere. Når opstillingen skal samles igen monteres stativet let med skruen (7), hvorefter kikkerten monteres igen med skruen (2) – husk at gentage punkt 1. igen for balanceringen.

Placer hele opstillingen på en jævn plan overflade, gerne fast vandret plan, græsplæne kan også bruges, men vær opmærksom på at hele opstillingen står så vandret som muligt uanset hvilken overflade den står på.

Find Karlsvognen på stjernehimmelen, kig på det forreste hjulpar i Karlsvognen, mål cirka 4 gange afstanden mellem forreste hjulpar, og du har nu fundet Nordstjernen (Polaris).

Midtjysk Astronomiforening Teleskop og teknikgruppen

1. Løs skruen (7) og drej forsigtigt hele monteringen til kikkerten peger på Nordstjernen, løs eventuelt skruen (5) for højdejustering med skruen (6), brug først din søgekikkert derefter hovedkikkerten, og når din kikkert peger på Nordstjernen – spændes (7) rimeligt fast, og derefter (5) – og du er klar til at opleve nattens stjerner!
2. Løs skruerne (1) og (3) og drej kikkerten mod den ønskede stjerne, planet eller objekt, spænd (1) og (3) igen, brug derefter finjusteringerne (8) og (9) til at stille kikkerten med stjernen, planeten eller objektet i midten af synsfeltet, og brug derefter kun finjusteringen (9) til at lade kikkerten følge stjernen, planeten eller objektet.
3. Gentag punkt 5 ved observation af ny stjerne, planet eller objekt.

Velkommen til en ny verden af
Oplevelser med din kikkert.

